

Кредитно изгнанство за Европљане

Све више Европљана упада у мреже банкарских ловаца на људске душе. Према подацима Европске Централне банке и ММФ, множи се број клијената у Источној и Централној Европи, који нису у стању да исплаћују своје дугове. У Румунији, Србији, Литванији и Летонији невраћени зајмови чине данас једну петину укупног кредитног портфеља локалних банака. Али то је тек почетак, злослутно пророкује председник Источноевропске банке Томас Миров. Тему разматра аналитичар Сергеј Гук.

У многим другим земљама Европске уније ситуација такође није добра. У Ирској број неплатиша је премашио 10%, у Грчкој је достигао 9. Мађарска, Пољска, Словачка, Шпанија – свуда мрачна једноличност. Ко је крив: људи који не могу да прорачунају своје могућности, или банкарске умилне сирене, које примамљују клијенте, неупућене у финансијске танчине? И једни и други. Немачки Велт на примеру Мађарске показује како се то дешава. Људки који узимају хипотеке за куповину станова никако не могу да знају да ће за неколико месеци њихова фирма банкротирати. До јуна 2010. број платежно неспособних корисника кредита премашио је сто хиљада, иза сваког невраћеног кредита су судбине још три до четири човека.

Са своје стране сарадници банака играју улогу сајамских примамљивача. Обично маме повољним кредитима у стабилним швајцарским францима. При томе заборављају да помену да ће се исплате вршити у прерачуну на форинте, које имају стабилну тенденцију пада. До краја 2010. мађарска валута је „сршала“ за 37%. Банке су искористиле девалвацију да обесе на клијенте данак од 60-70% увећања кредитних стопа. Овде се и крије одгонетка зашто банке нуде новац практично сваком ко жели.

По статистици Европске Централне банке, за филијале великих финансијских институција које оперишу у Источној, Југоисточној и Централној Европи, некаквих 5-8% невраћених кредита у укупном обиму су мрвица за слона, јер они зарађују више него довољно на дисциплинованим клијентима. На крају, после свих губитака и пореза, чиста добит банака износи у просеку око 20%.

Актуални премијер Мађарске Виктор Орбан у току предизборне кампање обећао је јавности да ће смањити апетите финансијских ајкула. И одржао је реч, уводећи специјални банкарски порез. Само што пострадалим банкарским клијентима од тога није

лакше јер издвојена средства одлазе на крпљење рупа у државном буџету.

(Глас Русије)